

HYYPÄNJOKILAAKSON MAISEMANHOITOALUEEN NEUVOTTELUKUNNAN UUTISKIRJE / 2021

Uudenvuodentervehdys Hyypänjokilaakson neuvottelukunnasta!

Hyypänjokilaakson neuvottelukunnan vuosi 2021 oli toimelias ja tuloksellinen. Toiminnan ytimessä olivat virkistysreitit ja maisemanhoitotyöt monella eri tavalla. Ilonaihetta toivat uudet pyöräreitit. Vanhat kävelyreititkin olivat mukavasti käytössä, ja niiden maisemakokemusta täydentämään tuotettiin mobiilikartoille tietoa maisema-arvoista.

Maisemanhoidon suunnittelussa tehtiin sujuvaa yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa. ELY inventoi perinnebiotooppeja, ja yhdessä sovittiin työnjaosta maisemanhoitotöissä. Panttikylän bravuuripaikoilla puskat saivat kyytiä. Korona vaikutti tähänkin toimintavuoteen mm. siten, että neuvottelukunnan kokoukset pidettiin etä- tai hybridikokouksina.

Uusia polkupyöräreittejä avattiin yli 40 km, avajaisissa pop-up-kioski

Kesäkuussa avattiin Hyypän ja kansallispuistojen hotspotit yhdistävät pyöräilyreitit maanomistajien myötämielisen suhtautumisen turvin. Maastoon ja mobiilikartoille merkityt reitit kulkevat hienoissa, vaihtelevissa maisemissa Hämes-Havusesta Hyypänlaakson halki Katikankanjonille ja sieltä edelleen Kauhanevalle ja Nummijärven leirintäalueelle. Mobiilikartalla reitti haarautuu Katikankanjonilta myös Lauhanvuoren kansallispuistoon. Maastoon

merkittiin yli 40 km reittejä Hyypän kyläseuran ja Kauhajoen Karhun ampumahiihtojaoston avulla. Reitit merkittiin myös retkikartta.fi ja lipas.fi -sivujen mobiilikarttoihin. Neuvottelukunta rakennutti reitille ojarummun vuolaan ojan yli.

Reitit avattiin 20.6., ja avajaisten vetonaulaksi saatiin hienojen reittien ohella pop-up-hampurilaiskioski Katikankanjonin P-alueelle sekä maastopyörärien testauspiste ja sup-lautojen vuokrausta Nummijärven leirintäalueelle. Pyöräilijöitä oli reiteillä päivän mittaan satakunta. Pyöräilyreittien karttoja on ollut jaossa kesällä urheiluliikkeessä ja matkailukohteissa. Pdf ks. kauhajoki.fi/hyypanjokilaakso

Vuoden 2022 aikana reitistön opastusta täydennetään aloituspisteisiin sijoitettavilla karttatauluilla (nyt karttataulu on vain Nummijärven leirintäalueella) ja opasviitoilla. Reitit tulevat näkymään myös Outdooractive-mobiilipalvelun kartoilla ja LH-Geoparkin sivuilla.

Geoparkin pyörämatkailuhankkeessa suunnitellaan laajempia, yhdeksän kunnan alueella kulkevia pyöräreittejä, joihin neuvottelukunnan merkitsemät reitit sulautuvat paikallisetappeina. Reittejä tullaan markkinoimaan matkamessuilla. Suunnitellut 2022 vuoden Helsingin matkamessut kuitenkin siirtyivät vuoteen 2023 koronan vuoksi.

Kävelyreiteille mobiilitietoiskuja

Vanhoilla Hyypänmajalta alkavilla kävelyreiteillä patikoinnin maisemakokemusta voi nyt syventää maisema-arvoista kertovien tietojen avulla. Tietoiskut löytyvät osoitteesta kauhajoki.net/kaynti-kohteet. Sivulla avautuvaa karttaa kannattaa lähentää ensin Hyypään. Tietoiskut avautuvat yksitellen kartalla näkyvää symbolia klikkaamalla. Valikon saa auki karttaikkunan vasemmassa yläkulmassa olevaa ruutua klikkaamalla, otsikon ”Hyypänlaakson kohdeinfo” alta. Tietoiskuja on mm. eläin- ja kasvilajistosta, maiseman näkyvistä elementeistä kuten kosteikoista, maisemapuista ja rakennuksista sekä vähemmän näkyvistä elementeistä kuten historiasta, pohjavedestä, geologiasta ja muinaismuistoista.

ELY inventoi perinnebiotooppeja

Neuvottelukunta teki toimivaa yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa maisemanhoitotöiden valmistelussa. ELY-keskus inventoi kesän aikana alueen perinnebiotooppeja Helmi-hankkeessa, ja neuvottelukunta selvitti maanomistajien kiinnostusta hoitotöiden toteutukselle ja laidunnukselle. ELY-keskus jatkaa omilla resursseillaan mahdollisten laidunnuskohteiden hoidon suunnittelua maanomistajien kanssa, ja neuvottelukunta kohdentaa omat hoitotöiden tilaukset muihin kohteisiin.

Maisemanhoitotöitä Panttikylään

Neuvottelukunta tilasi vuoden 2021 lopussa maisemanhoitotöitä eli pajujen ja puskienvoimien poistoa Panttikylän lintutornin ympäristöön. Tarjouksia pyydettiin myös kolmelle muulle alueelle Hämes-Havusen lähellä, Taanoisen sillan ympäristössä ja Katikassa, ja näille alueille voidaan ostaa hoitotyötä tulevilla määrärahoilla. Kohteet valittiin yhteistyössä Hyypän kyläseuran kanssa. Valinnassa painoivat neuvottelukunnan teettämän luontoselvityksen tulokset sekä näkyvyys eli kohteiden merkitys tärkeinä maisemahailupaikkoina.

Valtioneuvosto hyväksyi uudet arvokkaiden maisema-alueiden rajat

Valtioneuvosto hyväksyi 18.11.2021 valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivityksen. Alueita on nyt 187, joista 50 uusia. Joitakin alueita poistui luettelosta. Hyypän alueen rajaus yhtenäistyi maisemanhoitoalueen rajauksen kanssa siten, että vanhasta alueesta jäi pois Koskenkylä ja Yrjänäinen, ja arvoalueeseen tuli mukaan jo aiemmin vuonna 2009 maisemanhoitoalueeseen hyväksytty Kauhajärvi. Uusi rajaus otetaan huomioon maakuntakaavan uudistuksessa. www.ymparisto.fi/fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet

Hyypä uutisissa!: <https://areena.yle.fi/1-50664396>;
<https://yle.fi/uutiset/3-12223980>

Hyypän kyläseuran kesäkahvila Mäen kaupalla sai suuren suosion

Hyypän kyläseura avasi kesäkuussa Juonikylässä entisen Mäen kaupan ulkorakennuksessa kesäkahvilan. Kahvila kunnostettiin talkoovoimin, ja se oli avoinna viikonloppuisin. Iloisia kyläkohtauksia todisti kesän mittaan n. 2000 asiakasta. Toiminnalle on luvassa jatkoa ensi kesänä.

Vieraslajeja niitettiin talkoohengellä

Vieraslajeja torjuttiin myös kesällä -21. Kyläseura järjesti lupiinien hävittämistalkoita ja kannusti omaehtoiseen hävittämiseen. Inspect-hanke toi jätelavan Jokimäenkoululle lupiinien ja jättipalsamin kitkemisjätteille. Lupiinien niittoja tienvarsilla ei ostettu tiehallinnon urakoitsijoilta. Maanomistajia kannustetaan niittämään tai kitkemään lupiinien ja jättipalsamin valtaamia alueita jatkossakin itse.

Patikka ja avoimet ovet osa Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä

Hyypänjokilaakson Patikka -tapahtumaan osallistui elokuussa 100 patikoijaa, joista n. 60 oli ulkopaikkakuntalaisia. Lähtö toteutettiin koronan vuoksi liukuvana, joten ruuhkia ei syntynyt. Reitteinä olivat tutut 5-17 km pituiset pysyvät lenkit laakson keskiosassa. Ensi kesänä valikoimassa voi olla taas patikointi Katikasta Hyypänmajalle.

Hämes-Havusen ovet olivat auki 12.9.2021 Euroopan kulttuuriympäristöpäivänä. Rakennusperintökohteeseen kävi tutustumassa kourallinen ihmisiä.

Hämes-Havusen aittaa kunnostettiin

Kauhajoen kaupunki on vuosittain kunnostanut Hämes-Havusen talonpoikaisrakennuksia. Kesällä -21 nostettiin pikkutuvan viereisen, kaksikerroksinen aittarakennuksen kivijalkaa ja kattoa kunnostettiin. Hämes-Havusen kesästä 2022 on tulossa vilkas, jos korona antaa myöten.

HYYPÄNJOKILAAKSO

Kiitos yhteistyöstä ja menestyksestä vuotta 2022!

kauhajoki.fi/hyypanjokilaakso
visitsuupohja.fi/kohteet/hyypanjokilaakso
facebook.com/hyypanjokilaakso

Sihteeri: Marketta Nummijärvi
marketta.nummijarvi@kauhajoki.fi